

DRWECA

z dodatkami: „Opiekun Młodzieży”, „Nasz Przyjaciel” i „Rolnik”

„Drweca” wychodzi 3 razy tygodniowo we wtorek, środę i sobotę rano. — Przedpłata wynosi dla abonentów 1,35 zł z doręczeniem 1,50 zł miesięcznie. Kwartalnie wynosi 4,00 zł, z doręczeniem 4,50 zł. Przyjmuje się ogłoszenia do wszystkich gazet.

Cena ogłoszeń: Wiersz w wysokości 1 milimetra na stronie 6-lamowej 10 gr, na stronie 3-lamowej 30 gr, w tekście na 2 i 3 stronie 40 gr, na 1 stronie 50 gr, przed tekstem 60 gr. — Ogłoszenia zagr. 100% więcej.

Numer telefonu: Nowemiasto 8.

Druk i wydawnictwo „Drweca” Sp. z o. p. w Nowemściele.

Adres telegr.: „Drweca” Nowemiasto-Pomorze.

Rok VII.

Nowemiasto-Pomorze, Sobota, dnia 23 lipca 1927.

Nr. 87

A jednak Polak narodowiec został prezydentem Warszawy.

Rozłam w „sanacji moralnej”. Część głosowała za nim. Zdrowy duch polski zwyciężył.

Warszawa to poniekąd serce i głowa Polski. Co się w niej dzieje, ma często decydujący wpływ na całą Polskę. Stąd też i wybór prezydenta stolicy żywe budził zainteresowanie w całym kraju. Wyniki wyborów do warszawskiej rady miejskiej, kazały się obawiać niezbyt szczęśliwego wyboru prezydenta. Wszak „sanacja moralna” była językiem u wagi — a ze wszystkich enuncjacji jej prasy należało wnioskować, że pójdzie razem z socjalistami i żydami przeciw obozowi narodowemu odnośnie do obozu prezydenta miasta. Przebieg wyboru obfitował w momenty bardzo smutne. Uwydatnił bowiem w całej pełni rozbieżność i niezgodę w łonie radnych polskich. Pierwsze próby oboru spełżyły na niczem. Nie zdobyto się na żadną większość. Każdy odłam chciał innego kandydata. Dopiero po kilkudniowej przerwie, przystąpiono do ponownej akcji wyborczej. I tu głosowano kilkakrotnie, a zawsze z tym rezultatem, że żaden kandydat nie otrzymał absolutnej większości. Wreszcie zdecydowano się w celu dojścia z wyborem do skutku na zmianę regulaminu wyborczego. Mimo to jeszcze trzebobyło raz i drugi odbyć procedurę wyborczą. Wreszcie w sanacji moralnej zaznaczył się rozłam. Część radnych z tej frakcji oddała głosy za kandydaturą proponowaną przez koło Narodowe, a mianowicie za p. inż. Stomińskim, jednostką fachową, zasłużoną około zarządu miasta. I tak dzięki temu, że u części frakcji „sanacji moralnej” obudził się zdrowy duch narodowy, na czele stolicy stanął nie tylko dzielny fachowiec — rutynowany w administracji miejskiej, ale i zarazem narodowiec. Jest to objaw dodatni, z którego należy się cieszyć i wysnuć nadzieję, że w decydujących ważnych chwilach, mimo okropnego zacietrzewienia i rozprężenia w łonie polskiego społeczeństwa, zdrowy duch polski bierze górę. Poza tym jednak wybory prezydenckie w Warszawie, budujących zbytnio wrażeń nie pozostawiają. Ujawnione rozdarcie między zwalczającymi się zaciekle ugrupowaniami polskimi, niezgodność do trwałej konsolidacji żywiołu polskiego, otwarty sojusz polskich socjalistów z żydami, dość słaba większość, którą otrzymał kandydat narodowy Stomiński, bo 55 Klubu narodowego, N. P. R. części Klubu sanacji przeciw 47, które otrzymał dr. Bogucki i 7 kartek białych — to wszystkie fakty, które do zbytniego optymizmu nie uprawniają, a które na odcinku życia samorządowego odsłaniają to samo zło, tę samą chorobę, która nas toczy, co i w innych dziedzinach życia publicznego i państwowego, a mianowicie naszą już tradycyjną i wprost niemożliwą do wytopienia niezgodę oraz nie odpowiedni dla nas ustrój, który należałoby czemprędzej zmienić.

Wyniki wyborów do samorządów w woj. łódzkim.

Warszawa, 19. 7. Wyniki do rad miejskich i gminnych z większości powiatów województwa łódzkiego są następujące: W powiecie łaskim ugrupowania prawicy i „Piasta” otrzymały 120 mandatów lewicy 80, mniejszości narodowej, przeważnie Żydzi, 16 mand. W powiecie tureckim prawica otrzymała 133 mand., lewica 95. W powiecie wieluńskim prawica 138 mand., lewica 52 mand. W powiecie kaliskim prawica 105 mand., lewica 92 mand., mniejszości narod. 7 mand. W powiecie brzezińskim prawica 63, lewica 53, mniejszości narod. 18 mand. W powiecie łęczyckim prawica 60 mand., lewica 33 mand. W powiecie radomskim prawica 160 mand., lewica 122, mniejszości narod. 6 mand. W powiecie kolskim prawica 68 mand., lewica 69 mand., mniejszości narod. 7 mand. W powiecie sieradzkim prawica 87 mand., lewica 116 mand. W powiecie koneńskim prawica 104 mand., lewica 98, mniejszości 26 mand. Ogólny bilans w powiecie łódzkim daje prawicy 1040 mandatów, lewicy 700 mand. i mniejszości narodowej 80 mand. Lewica uzyskała większość w dwóch powiatach, prawica w ośmiu.

Nie straćisz grosza na oszczędności! Wartość, którą nam dał, otrzymasz z procentem z powrotem!

Przyjmujemy oszczędności w złotych w złocie począwszy od 100 — złotych w złocie i płacimy za złożone wkłady złote

za wypowiedzeniem kwartalnym 4 1/2 %

” ” półrocznym 5 %

” ” rocznym 6 %

Obywatelko! Obywatelu! Oszczędzaj i nie oszczędzaj dzieci twe, gdyż oszczędność jest fundamentem dobrobytu i szczęścia. Pieniądz złożony w instytucji naszej pomnaża się a z czasem wzrastają z drobnych sum wielkie kapitały. Pamiętaj, że każdy grosz oszczędzony dziś, może Cię w przyszłości uratować w ciężkiej potrzebie.

Nie marnuj pieniędzy niepotrzebnie, lecz złóż je na złote konto oszczędnościowe w

Kasie Oszczędności Pow. Lubawskiego w Nowemściele,

której biura mieszczą się w Starostwie lub w Oddziale w Lubawie przy ul. Kupnora. Kasa Oszczędności posiada pewność publiczną.

Gwarantuje za nią cały powiat lubawski majątkiem swoim i dochodami.

B. prezyd. Wojciechowski dyrektorem Instytutu spółdzielczego.

Kraków. Bawił tu b. prezydent Rzpłitej, Stanisław Wojciechowski. Prowadzone przez niego rokowania ze spółdzielczym instytutem naukowym, o przyjęcie stanowiska dyrektora instytutu, zakończyły się pomyślnie. Wobec tego, były prezydent przejął agendy kierownicze instytutu z rąk dotychczasowego dyrektora prof. Surzyckiego. Mimo to, miejscem pobytu b. prezydenta pozostaje Warszawa, do Krakowa zaś będzie on dojeżdżał jedynie od czasu do czasu. Istnieje projekt przeniesienia w krótkim czasie całego instytutu do Warszawy.

Przebudowa Sejmu.

Prace przy budowie nowego gmachu sejmowego posuwają się naprzód. Obecnie zakłada się centralną wentylację w sali i ustawia się kolumny marmurowe w sali głównej. Gmach zostanie wykonany najprawdopodobniej w listopadzie rb. Zeby tylko z przebudową gmachu przemienił się i nastrój.

Gen. Le Rond na Litwie.

Warszawa, 20. 7. Nadeszła tutaj wiadomość, że do Kowna przybył francuski generał Le Rond i złożył wizytę Waldemarowski, a następnie udał się do Kłajpedy. Po powrocie do Kowna, gen. Le Rond ma być odznaczony litewskim orderem wojennym, a po tej uroczystości wyjedzie do Rygi.

Polacy kowieńscy przyjęli wizytę gen. Le Rond'a, wielkiego przyjaciela Polski, ze szczerem zadowoleniem.

Pos. Thugutt ostro krytykuje obecny rząd.

Warszawa, 19. 7. Sensacją dnia w kołach politycznych są wywody posła Thugutta, który w ankiecie politycznej pisma „A. B. C.” zakreślił w rader dobitnych słowach krytyczny stosunek do rządu pomajowego.

Wartość pracy obecnego rządu ze stanowiska gospodarczego przedstawia się stosunkowo najlepiej. Rząd zastał mocną konjunkturę i nie zepsuł jej. Praca jego jest w tym względzie skrzętna i sumienna, nie ujawniła jednak ani wybitnych talentów, ani znajomości współczesnej metody zrationalizowanej pracy. Rokowania o pożyczkę prowadzone były „całkiem po szlachecku”. Ogólny rezultat byłby raczej dodatni, gdyby nie wzrost nędzy klas pracujących, czemu rząd nie umiał przeciwdziałać.

Pod względem politycznym rząd obrał zupełnie fałszywą drogę, postanawiając zniszczyć wszystko, co mogło mieć siłę poza nim. Niszczy się Sejm, rozsadza się stronnictwa od wewnątrz przez zaufanych ludzi.

Za rozbicie głównego wroga — endencji, płaci się ceny szalone. Stawia się na nogi skostniałą arystokrację, której apetyt jest większy od możliwości trawienia. Horoskopy wyborcze rządu — żadne. Nieufność i zgorzknienie społeczeństwa rośnie. Komunizm rozszerza się systematycznie. Rząd działa, jak gdyby nie zdawał sobie sprawy z istotnego stanu rzeczy. Ma błędny system: nieprzyjaciół woli wyniszczyć, niż łamać. Przechodząc do oceny ze stanowiska moralnego, dał poseł Thugutt wyraz zaniepokojenia z powodu konsekwencji, jakie w przyszłości może mieć zamach majowy. Co do idei ani sam rząd ani popierający kierunek nie dają żadnej koncepcji pozytywnej. Narastające nowe siły kierują się przeciw rządowi, a nie za nim. W ten sposób konflikt jest raczej odroczone, niż zażegnany. Zachodzi pytanie, co będzie po upadku obecnego systemu, pytanie aktualne, chociażby obecny system miał trwać dość długo.

Napaść na Polaków w Bytomiu.

W Bytomiu zdarzyło się ostatnio kilka wypadków napaństwa przez elementy nacjonalistyczne nie tylko osób prywatnych, ale też członków konsulatu polskiego za używanie w miejscach publicznych języka polskiego. Między innymi w parku miejskim wojowniczy jacyś młodzieńcy zagrozili pobicie paniom, pracują-

cym w Konsulacie Generalnym R. P. w Bytomiu. To zdziwienie obyczajów, będące wynikiem antypolskiej propagandy hakatystycznej **piętnuje energicznie nawet bytomskie pacyfistyczne pismo „Allgemeiner Lokalanzeiger”.**

Nota belgijska zarzuca Niemcom niewykonanie traktatów.

Berlin, 19. 7. Prasa berlińska donosi, że rząd niemiecki wręczył wczoraj w Brukseli notę, zawierającą odpowiedź na zarzuty belgijskiego min. spraw wojsk. co do Reichswehry.

Berlin, 19. 7. Agencje Telegraphen-Union oraz dzienniki berlińskie zamieszczają w formie nieoficjalnej teksty ostatniej noty belgijskiej i niemieckiej. Nota belgijska ma trzy dowody usprawiedliwiające zarzuty belgijskiego min. spr. wojskowych, że Niemcy nie wykonały postanowień traktatu wersalskiego, dotyczących Reichswehry. Nota powołuje się na to, że Niemcy przy zwalnianiu żołnierzy z Reichswehry przekraczają w traktacie wersalskim stopę 5 proc. co umożliwia Niemcom potrojenia w każdej chwili wojska stałego i wysłania na granice państwa armji, złożonej

z 300000 ludzi. Nota podkreśla następnie, że w urzędowych dokumentach niemieckich można znaleźć cyfry, potwierdzające powyższe twierdzenia. Cyfry te wykazują, iż Niemcy zakupują w wielkiej ilości materiały wojenny. Podczas gdy Francja ustaliła swoje wydatki na amunicję w r. 1927 na sumę 30 milionów franków papierowych, to Niemcy przewidują na ten cel sumę 45 milionów marek w złocie.

Rząd niemiecki niezadowolony.

Berlin, 20. 7. Rząd niemiecki jest bardzo niezadowolony, że wczoraj pisma brukselskie ogłosiły tekst odpowiedzi rządu belgijskiego na notę niemiecką, mającą odeprzeć zarzuty min. Broqueville'a pod adresem niemieckiej Reichswehry.

Smierć króla rumuńskiego Ferdynanda.

Belgrad, 20. 7. Dzisiaj w nocy o godz. 2.30 zmarł król rumuński Ferdynand, licząc 62 lat a panowanie nad krajem objął po królu Karolu w 1914 r.

Ciało zmarłego króla zostało zabalsamowane i złożone na zamku w Sinaia na przyozdobionym kwiatami podniesieniu. W dniu jutrzejszym ciało króla przewiezione będzie specjalnym pociągiem do Bukaresztu i wystawione na widok publiczny.

Ostatnie chwile Zmarłego.

Bukareszt, 20. 7. Stan zdrowia zmarłego króla pogorszył się znacznie w ciągu ostatnich dni. Wczoraj około północy przyjął król Ferdynand ostatnie sakramenty. Zmarł o godz. 2.30 w nocy. Przy łóżku śmierci znajdowała się cała rodzina królewska, z wyjątkiem księcia Karola i zięcia Zmarłego — króla Jugosławii. Król Ferdynand był aż do śmierci zupełnie przytomny.

Żałoba w Rumunji.

Cały kraj okryty jest żałobą. Na publicznych gmachach powiewają chorągwie, opuszczone na pół masztu; wszędzie panuje zupełny spokój.

Bukareszt, 20. 7. Zarządzona tu została żałoba na przeciąg 2 tygodni, po której ma nastąpić częściowa żałoba na okres 1 tygodnia.

Ceremonjał pogrzebu.

Bukareszt. Ceremonjał pogrzebu króla Ferdynanda został już opracowany. W czwartek przed połud. odbyło się nabożeństwo żałobne przy zwłokach w pałacu Sinaia, poczem zwłoki przewiezione będą specjalnym pociągiem do Bukaresztu. Wzdłuż toru kolejowego, którym przejeżdżać będzie pociąg żałobny, tworzyć będzie szpaler młodzież szkolna. Przez piątek zwłoki zmarłego króla wystawione będą na widok publiczny w Cotroceni. W sobotę zwłoki przewiezione zostaną do Curtea de Arges, gdzie złożone zostaną do grobów królewskich, w których spoczywają już zwłoki króla Karola i królowej Elżbiety. Na wszystkich domach powiewają chorągwie żałobne. Wszystkie imprezy rozrywkowe zostały odwołane.

Proklamacja nowego króla.

O godz. 16 zebrało się Zgromadzenie Narodowe, by dokonać proklamacji nowego króla, któremu w tym samym czasie wojsko złożyło przysięgę wierności.

W uroczystej proklamacji króla rumuńskiego, następcy tronu Michała, wzięli udział członkowie domu królewskiego i wszyscy członkowie korpusu dyplomatycznego. Następnie członkowie rady regencyjnej złożyli przysięgę na ręce metropolity moldawskiego, Pimena. Podczas aktu tego były dzwony, a artylerja oddawała salwy honorowe.

Aresztowanie kontrabandzisty kokainy.

Poznań. Władze śledcze wpadły na trop niezwykle zagadkowej sprawy. Na granicy niemieckiej w Zbąszczyńcu aresztowano przybyłego z Niemiec pewnego osobnika, który próbował przemycić 3 zaplombowane kufry. Zagadkowego pasażera przytrzymał w pociągu wyższy urzędnik celny. Zapytany o swoje legitymacje i bilet oświadczył pasażer, że je zgubił i że nazywa się Harry Kärlein i jest kurjerem Międzynarodowego Biura Pracy. Dr. Kärlein podał następnie, iż znajduje

się w podróży do Łotwy, a 3 zaplombowane kufry wiezie przez Polskę jako tranzyt. W czasie zeznań zaplątał się Kärlein jednak do tego stopnia, że władze policyjne zmuszone były go aresztować, konfiskując mu kufry. Śledztwo stwierdziło, że zaplombowane kufry wcale nie były przeznaczone do Łotwy a miały zostać w Polsce.

Dr. Kärlein, okazał się kontrabandzistą przewożącym z Niemiec do Polski kokainę i inny szmugiel.

Weterani amerykańscy w Krakowie.

Kraków. Dziś przed południem przybyła do Krakowa wycieczka weteranów armii polskiej z Ameryki. Na dworcu powitali wycieczkę reprezentanci komitetu przyjęcia, miasta, wojskowości, delegacje Halerczyków, harcerzy, Sokola i innych organizacji. W imieniu miasta powitał gości wiceprezydent Wielgus. Z dworca goście udali się na kwatery.

Studenci amerykańscy w Polsce.

Wycieczka studentów amerykańskich w liczbie 20 osób przybędzie w drodze z Niemiec do Poznania, gdzie zabawi dzień, poczem zjawi się w Warszawie, następnego zaś dnia wieczorem uda się do Krakowa. Z Krakowa przez miejscowość graniczną Sucha Hora skieruje się do Czechosłowacji.

Kierownikiem wycieczki, organizatorem i jej opiekunem jest p. van Dis, który będąc już kilkakrotnie w Polsce, ujęty bardzo gościnnym przyjęciem, szczególnie ją sobie upodobał i organizując liczne wycieczki, przedewszystkiem Polskę bierze pod uwagę.

Przyjęcie zwycięzców Atlantyku w Ameryce.

Nowy Jork. Zwycięzcy Atlantyku z Chamberlinem i Byrdem na czele zostali w Nowym Jorku uroczystie przyjęci. Prezydent miasta Walker i sekretarz stanu Willbur wyjechali w towarzystwie Lindbergha lotnikom naprzeciw. Pierwsze powitanie odbyło się na pokładzie okrętu „Leviatan”, wśród ryku syren i fontan wodnych statków przeciwpożarowych. Następnie oddano 9 strażów armatnich jako salwę honorową, później defilowały przed lotnikami wszelkie oddziały wojska, stacjonowane w Nowym Jorku. Ulice i dachy domów zaległy tłumy publiczności. Mowę powitalną wypowiedział prezydent miasta i wręczył lotnikom medale pamiątkowe, w których imieniu dziękował Byrd.

J. GORLIC.

87

NARZECZONA Z „TITANIKA“.

ORYGINALNA POWIEŚĆ WSPÓŁCZESNA.

(Ciąg dalszy).

— Do widzenia, panie Bridge, niech pan wróci do swej piwnicy i pomyśli jeszcze trochę nad tem, kto jest lepszym w oczach ludzi: głupiec czy łotr!

— Jeszcze ciągle myślę, że głupiec, panie Webb, — odpowiedział Bridge już przy drzwiach.

— Ja zaś sądzę, że łotr! Do widzenia, panie Bridge!

Drzwi zamknęły się za maklerem, a Fred Webb zapalił z uśmiechem papierosa.

— Ten biedny chłopiec jest niewinny: Potrzebowałem mu tylko spojrzeć w oczy, by wiedzieć, że nie on jest zdrajcą. Do licha, dałbym pół miliona za to, by wiedzieć, kto był mym wczorajszym przeciwnikiem na giełdzie. Od Crackera niczego się nie dowiem, ten będzie milczał, by nie zrazić do siebie swego wspólnika.

A przytem jestem za dumny na to, by się udawać do tego człowieka i ofiarować mu pieniądze za wymienienie mi żadanego nazwiska. Nie, nie, tego nie uczyni Fred Webb!

— Co, znowu ktoś przychodzi? Czy mi nie da-

dzą dzisiaj spokoju?

— To Józef — ozwał się stary sługa kłaniając się.

— Józef, Józef, aha, kamerdyner pana Hollistera! Nie ma czasu dla tego ośła!

— On powiada, że ma ważną wiadomość dla pana.

— To zmienia postać rzeczy. Ważnych wiadomości może Fred Webb zawsze słuchać. Wprowadź mi tu tego Francuza.

Ten łotr Józef — mrucał do siebie milioner, — to jakieś marne indywiduum. Nie mogłem sobie inaczej poradzić, musiałem go przekupić, żeby się móc dowiedzieć, co porabia mój siostrzeniec.

Ten pan Józef jest zwyczajnym szpiegiem, ale szpiegowie są dobrzy, gdy się ich potrzebuje, a jeszcze lepsi, gdy się ich potem powiesi na suchej gałęzi. Wejdzcie!

W drzwiach ukazała się długa, chuda postać kamerdynera Józefa, zaufanego sługi Sidneya Mac Hollistera!

Francuz ubrany był bardzo starannie i elegancko, a gdyby ktoś spotkał go na ulicy, nie sądziłby, że ma przed sobą służącego, ale wcale zamożnego pana.

Fred Webb wyglądał przy nim jak kramarz z Browery.

— Przychodzisz dzisiaj do mnie bardzo nie w porę, Józefie — rzekł doń Fred Webb, — ale może

Do naszych Czytelników!

Przypominamy Szan. Czytelnikom, którzy zaabonowali „Drwęcę” tylko na miesiąc lipiec, o odnowieniu przedpłaty na następny miesiąc, względnie też na sierpniu i wrzesień. Listowi rozpoczęli już przyjmować przedpłatę na sierpień od 15 do 25 b. m. Zamówienia można również skutecznie w wszystkich urzędach pocztowych oraz w ekspedycji naszego wydawnictwa. Przez zwleknięcie do ostatnich dni w miesiącu, narazić się można na utratę pierwszych egzemplarzy sierpniowych.

Wiadomości.

Nowemiasto, dnia 22 lipca 1927 r.

Kalendarzyk. 22 lipca, Piątek, Marja Magdalena, pokut. 23 lipca, Sobota, Apolinary, b. m.; Libory. 24 lipca, Niedziela, 7 po Świątk. Kinga, 'p. Wschód słońca g. 3 — 43 m. Zach. słońca g. 19 — 43 m. Wschód księżycy g. 0 — 39 m. Zach. księżycy g. 18 — 8 m.

Z miasta i powiatu.

Wycieczka tow. Śpiewu „Harmonja”.

Nowemiasto. Tutejsze towarzystwo „Harmonja” urządziła w niedzielę, 24 bm. wycieczkę do lasu w Białejgórce. Odjazd uczestników drabnikami z rynku o godz. 1-ej. O ile pogoda będzie sprzyjała, należy spodziewać się licznego udziału obywatelstwa z Nowegomiasta i okolicy. Bliższe szczegóły w „Ruchu Towarzystw”.

Zamknięcie drogi w Pacóttowie.

Nowemiasto. Z powodu przebudowy bruku na drodze powiatowej Nowemiasto—Rybno w Pacóttowie, wstrzymany został wszelki ruch kołowy w Pacóttowie. Ruch należy kierować drogami polno-publicznymi.

Z ostatniego jarmarku.

Kurzętnik. Jarmark kramny jak również na konie i bydło odbył się dnia 20. bm. w Kurzętniku. Spędził koni i bydła był duży, lecz siła nabywca dość słaba. Ceny nie były tak wysokie jak w Nowemmieście. Za konie płacono od 200—800 i więcej, za dobre krowy od 300—500.

Przyjazd handlarzy z rozmaitemi towarami był bardzo liczny. Na targu pojawiła się również ogromna masa żydów, którzy jednak nie zrobili tak świetnego interesu, jak przypuszczali, bo lud dość krytycznym okiem patrzy już na towar na pozór tani. Mimo, iż zeszło się sporo ludności z bliska i z dalszych okolic, zwłaszcza wiejskiej, ogólny ruch kramny wskutek ogólnego braku gotówki, był stosunkowo ospały.

Także i cyganie nie zapomnieli o jarmarku i stawili się z kilku wozami, obozując poza wsią.

Z Pomorza.

Utonięcie.

Lidzbark. W ub. środę utonął w Działdówce pomiędzy Przyrodkami i St. Zieluniem felczer Maksymilian Cichoński z Bryńska, lat 39. C. jechał łódką z swoim synem z praktyki z Przyrodek, gdzie po dobrym interesie zaglądnął troszeczkę za dużo do kieliszka. W drodze powrotnej łódź przechyliła się i C. wpadł wraz z 6-letnim synem do wody, będąc jednak dobrym pływakiem wyratował chłopca. Następnie poraż drugi skoczył do wody, aby wyciągnąć walizkę z narzędziami. Paraliż serca położył kres jego życiu. Topielca wyłowiono dopiero następnego dnia straż poranna ze Starego Zielunia. C. osierocił żonę i czworo nieletnich dzieci.

masz mi coś ważnego do powiedzenia o moim siostrzeńcu? Co porabia pan Hollister?

— Ma się doskonale, lepiej niż kiedykolwiek!

— Tak, to mnie cieszy. Ja sam widziałem go zresztą i rozmawiałem z nim wczoraj. Czego chcesz więc Józefie? Bo chyba nie przyszedłeś tutaj, żeby mi oznajmić o tem, że pan twój ma się bardzo dobrze!

— Chciałbym wypełnić obowiązek względem pana, panie Webb!

— Twój obowiązek? Hm, chciałeś mi powiedzieć coś ciekawego o twym panu?

Chętnie przyjmuję twoje doniesienia; bo pan twój sprawiał mi dotychczas wiele zgrzyot, albowiem brał życie nie z tej strony, co powinien.

Ale zmieniło się to, odkąd się ożenił z najpiękniejszą i najzaciejszą kobietą w całym Nowym Jorku. Zdaje się, że znajduje się na najlepszej drodze do stania się idealnym mężem?

— O, co się tego tyczy, panie Webb, — rzekł Francuz, przewracając oczy — pan Hollister, odkąd się ożenił, stał się wzorem porządnego męża!

Mały Fred Webb wstał powoli ze swego krzesła, wsunął znowu ręce w kieszenie i rozstawiwszy szeroko nogi, stanął przed chudem Francuzem.

— Józefie, ile ja wam płacę za to, byście mi udzielali ważniejszych wiadomości o moim siostrzeńcu?

— Był pan na tyle łaskawy, że kazał mi wypłacać miesięcznie po sto dolarów. (C. d. n.)

Niemieckie wieże obserwacyjne wzdłuż granicy polskiej.

Rewelacje „Echo de Paris” w sprawie wież obserwacyjnych, wybudowanych przez niemieckich pionierów wojskowych na miejscu dawnych umocnień fortyfikacyjnych na wschodnią, wywołują ostre ataki prasy niemieckiej.

Ataki te zwracają się przeciwko korespondentowi berlińskiemu „Echo de Paris” Willemusowi, któremu dzienniki zarzucają, że po zniesieniu międzyaljanckiej kontroli wojskowej przywłaszczył sobie prawo dalszej kontroli rozbrojenia Niemiec.

„Deutsche Tagesztg.” zapytuje, czy istnieje jakieś inne państwo, które zgodziłoby się na tego rodzaju postępowanie korespondenta zagranicznego, który nadużywa prawa gościnności na ziemi niemieckiej i zajmie się szpiegostwem.

Na skutek rewelacji prasy o zbudowaniu przez niemiecką „Reichswehrę” wzdłuż granicy ruchomych wież obserwacyjnych, Min. „Reichswehrę” ogłosiło następujące sprostowanie:

W okolicy Landsberga nad Wartą pionierzy Reichswehry wybudowali na życzenie tamtejszej administracji lasów trzy wieże z drzewa. Celem budowy dla pionierów były ćwiczenia w cięciu i obróbce drzewa, dla administracji lasów — zabezpieczenie drzewostanu od pożarów. Wieże są własnością administracji lasów i natychmiast po ich wybudowaniu, zarząd lasów objął je w posiadanie. Połączeń telefonicznych z komendą Reichswehry niema. Administracja lasów posiadała własne połączenia telefoniczne w celu szybkiego komunikowania się. Przejęcie wież tych przez przedstawicieli ministerstwa Reichswehry wzgl. przez wyższych oficerów nigdy nie miało miejsca.

Ruch powstańczy na Ukrainie i Białejrusi sowieckiej wzmagają się.

Moskwa. W zachodnich prowincjach Ukrainy i Białorusi wzrasta silnie ruch powstańczy. Drobne oddziały powstańcze, popierane w przeważnej mierze przez ludność, są bardzo trudne do zwalczania. Sporadyczne ekspedycje karne wysłane do wsi i miasteczek nie są w stanie zlikwidować rozruchów. Zwiększa licznymi oddziałami powstańcze pojawiły się ostatnio w okręgach winnickim, kwirskim, hajsyńskim i mohilowskim.

Masowe aresztowania.

Moskwa. Terror stosowany przez władze sowieckie trwa w dalszym ciągu. Rząd Białoruski S. S. R. przystąpił do aresztowania wszystkich, którzy byli więzieni przez władze sowieckie pomiędzy 1 stycznia

Echa trzęsienia ziemi w Palestynie.

Wiadomości, które podawano o uszkodzeniach i zniszczeniach okazały się przesadzone. Uszkodzona poważnie została t. zw. „szkoła Salomona” na placu świątyni Moszea El Aksa i jeden minaret. Kopuła kościoła św. Grobu wbrew wszelkim pogłoskom jest nienaruszona — tem mniej zatem Grób Chrystusa.

Szkody materialne obliczają na 5 milionów marek. Miejscowości: Essad, Irbid, Amman i Sicheh, wyglądają jak po wojnie. W tem ostatniem 40 proc. mieszkańców jest bez dachu i obozuje po ulicach, ogrodach i górach.

Na ulicach leżą stopy połamanych sprzętów, pomieszane z rozkawałkowanymi zwłokami ludzkimi. Uratowani cierpią głód. 2000 robotników zajętych jest usuwaniem gruzów i poszukiwaniem za trupami.

Ostatni potomkowie biblijnego szczepu Samarytan, szczepu będącego na wymarciu, a liczącego tylko 175 ludzi są w najokropniejszym położeniu. Domy ich kompletnie zburzone, oni sami obozuje w wąwozach górskich, oddani na pastwę zjadliwych zachorzeń gorączkowych.

Biuro sjonistyczne w Berlinie wydało komunikat, w którym stwierdza przedewszystkiem, że szkody ma-

terjalne i straty w ludziach dotknęły jedynie Arabów, a częściowo Samarytan. Żydzi nie ucierpieli wcale w katastrofie. Wobec tego jest zmyśloną bajką wiadomość o masowym powrocie Izraelitów z Palestyny do Europy.

Urzędowa lista strat.

Jerozolima, 18. 7. Według urzędowego doniesienia o trzęsieniu ziemi w Palestynie i Transjordanji, poniosło śmierć w Palestynie 200 osób, 356 odniosło ciężkie obrażenia, a 375 lżejsze. Ilość bardzo uszkodzonych domów w całym kraju oblicza się na blisko 1000. W Transjordanji śmierć poniosło 6 osób, natomiast 902 odniosło rany.

Ponowne trzęsienie ziemi w Jerozolimie.

Jerozolima. W niedzielę, dnia 17 bm. zrana nastąpiło tu ponowne silne trzęsienie ziemi, które wywołało ogromną panikę wśród ludności. Pierwszy wstrząs nastąpił o godzinie 10.05, drugi 10 minut później. Szkody w samej Jerozolimie niewielkie, ofiar w ludziach żadnych.

Opleka nad trędowatymi.

Na wyspie Celjon znajduje się największa na świecie kolonia trędowatych, w której przebywa 10.000 tych nieszczęśliwych. Opiekują się nimi katolickie zakonnice. OO. Jezuiti, którzy są duszpasterzami trędowatych, wyjednali dla nich pozwolenie zawierania małżeństw, w celu przeciwdziałania szerzącym się wykrecozom moralnym. Pozwolenie to ulżyło doli wielu z pośród nieszczęśliwych i zbliżyło do religji. Rząd amerykański wydał polecenie, by odtąd zdrowe dzieci powyżej dwu lat odseparowywano od rodziców. Wskutek tego zarządzenia 81 dzieci odłączono wśród rozdzierających scen rozstania od rodziców i przewieziono na wyspę Manilę. Opiekujące się nimi siostry benedyktynki zwróciły się do władz z prośbą o zapewnienie im przynajmniej niedzielnego nauczania religji.

Przewiezienie zbiorów rapperswilek do Polski.

Warszawa. Do Rapperswilu wyjechał dyrektor zbiorów państwowych Turczyński. Wyjazd jego zostaje w związku ze sprawą przewiezienia zbiorów rapperswilek do Polski, oraz ze sprawą przewiezienia stamtąd serca Kościuszki. Wymaga to wydatku 100.000 zł.

1920 r. a od 1 stycznia 1925 r. Aresztowano już około 2000 ludzi. Ludność jest przerażona, gdyż ogólna cyfra byłych więźniów na terenie Białej Rusi sięga 19000.

Zaręczyny córki bolszewika z księciem francuskim.

W Paryżu odbyły się w tych dniach zaręczyny starszej córki zmarłego ambasadora sowieckiego w Londynie Krasina Ludmiły Krasin, z członkiem jednego z najstarszych rodów arystokracji francuskiej, księciem de la Roche-Foucauld który otrzymał za swą żonę piękną posag. Zmarły ambasador proletariackiego rządu zostawił bowiem swym córkom wielomilionowy spadek.

Niebywała katastrofa lotnicza.

Londyn. — Z Winnipeg donoszą tutaj o oryginalnej i niebywałej katastrofie lotniczej. Samolot, w którym miejsce zajęli pilot i dwóch urzędników biura topograficznego, znalazł się na wysokości tysiąca stóp ponad chmurami. W pewnym momencie spadł z pośród chmur ciała pilota i obu urzędników, samolot zaś pozostał w górze i dopiero po 10 minutach spadł także samolot o kilkanaście kilometrów dalej. Co było przyczyną tej katastrofy, dotąd nie wiadomo.

— 6 —

każe się wystrzegać, żeby nie podkopali w nas wiary, powinnej uległości dla prawdziwych wysłanników Bożych Chrystusa sprawujących do nas poselstwo od Boga, i żeby nie zatruli w nas innych cnót chrześcijańskich.

2. **Różne są znaki.** Najważniejszy jest ten, o którym mówi Paweł św.: choćby my albo Anioł z nieba przepowiadał wam mimo to cośmy wam przepowiadali, niech będzie przekleństwem. **Ktokolwiek głosi naukę przeciwną lub niezgodną z prawdą katolicką, ten fałszywym jest prorokiem.** Takimi są nie tylko jawni heretycy, ale bywają też tacy, co rodzili się katolikami i jawnie nigdy Wiary świętej się nie wyparli; mimo to głoszą po gazetach, przykładach, na wiecach lub w rozmowach zasady katolickim przeciwne albo z uporem i zawziętością szkalują księży, biskupów i samego nawet Papeża; i oni fałszywymi są prorokami.

Drugi znak jest ten, że fałszywi prorocy żadnym **nie mogą się wykazać postannictwem**, ale są samozwańcami, jak to mamy w wyżej już przytoczonym ustępie Pisma św.: Nie posyłałem proroków, a oni biegali. Przybywają ludzie nie wiedzieć skąd i poco, nie pytani ani nie proszeni, i poczynają prawić, że to złe i owo złe, że oni mają i wiedzą sposoby, żeby wszystkiemu złemu zaradzić, aż wkońcu już poczynają niby prorokować i obiecywać, jak to wszystkim będzie dobrze, byle naród ich słuchał; i niejednego też obietnicami uwodzą, że stają się uczniem ich, a raczej jak to dziś mawiają, przystaje do partji ich. Prawdziwy prorok, czyli postannik Boży, któremu bezpiecznie można ufać, koniecznie potrzeba, żeby mógł się wykazać, że rzeczywiście P. Bóg go posyła bezpośrednio albo przynajmniej pośrednio. Jeżeli jest posłany pośrednio, to w takim razie powinien się wykazać poleceniem od tych, którym P. Bóg zlecił rządy w Kościele swoim, a **władcę od Papeża, Biskupa albo przynajmniej od miejscowego duszpasterza.** Kto nie może dokazać, ani jednego, ani drugiego, ten fałszywym jest prorokiem.

Trzeci wreszcie znak, po którym najłatwiej poznać fałszywych proroków, jest ten, który Pan Jezus podaje w dzisiejszej Ewangelji: z owoców ich poznacie je. Owocem najnamienitszym, jaki wydaje nauka P. N. Jezusa Chrystusa, to jest pokój: pokój mój daję wam, pokój mój zastawuję wam. Pokój ten jest trojaki: z Bogiem, z bliźnimi i ze samym sobą. Rozpatrz się, czy ci samozwańczy prorocy przyczyniają pokoju z Bogiem, czy też rośnie wzajemna niechęć i nieufność jednych przeciw drugim? czy nie mnożą się jak grzyby po deszczu, tak po ich robocie rozterki i stronnictwa i ustawiczny niepokój pomiędzy narodem? czy wreszcie w miarę tego, jak poddawałeś się wpływom tych samozwańczych proroków, nie przybywało ci niepokoju sumienia, niepokoju też serca, w którym wzmagają się niezadowolone, narzekanie, oraz miotać niem poczęły rozmaite żądze i pragnienia zemsty, wywyższenia własnego itp.? Bardzo grzeszą fałszywi prorocy; ale niemają też winę mają ci, co im się dają uwodzić. Otóż chowajmy napomnienie Pańskie: **Strzeżcie się pilnie fałszywych proroków.**

— 7 —

Zmierzch chłopczy.

Przed kilku laty na tronie mody kobiecej królowała fryzura „à la garconne”. Prawie wszystkie kobiety, nie tylko we Francji, ale w innych krajach europejskich oraz w Ameryce, pościły sobie włosy i zgoliły mniej lub więcej zgrabne karczki. Obecnie przeciwko tej fryzurze rozpoczyna się ofenzywa na bardzo wielką skalę.

A więc przedewszystkiem sławny fryzjer paryski „Antoine”, który pierwszy wprowadził modę krótkich włosów, obecnie w artykule ogłoszonym w jednym z dzienników paryjskich, występuje jako jej namiętny przeciwnik.

„Kobiety straciły dzięki tej fryzurze urok kobiecości — pisze fryzjer, władający zresztą doskonale piórem. — Największą karą dla mnie, wynalazcy chłopięcej fryzury, było to, że żona moja posiadająca długie, niezwykle piękne złote włosy, ścięła je poświęciwszy na ofiarę mody. Jestem pewny, że za lat parę moda długich włosów będzie ogólnie panować”.

Należy dodać, iż królowe mody międzynarodowej, wielkie artystki filmowe, od kilku miesięcy lansują już ponownie włosy długie, lub przynajmniej takie loki, czy inne uczesanie, robiące wrażenie, że właścicielka fryzury posiada długie włosy. I tak sławna Huguette Duflos, zezwoliła zupełnie odrosnąć swoim włosom, również Rachel Meller, znana śpiewaczka i artystka filmowa zapuszcza włosy. Także artystki filmowe amerykańskie zapuszczają włosy, lub noszą peruki. Pola Negri nie ścina już włosów od dwóch miesięcy, a Gloria Swanson nawet od pół roku.

ROZMAITOŚCI.

Sześć tysięcy godzin przed lustrem.

Do niezwykle interesujących rezultatów doszedł pewien Szwed, obliczając ilość zmarnowanych godzin, które nadobna pięć poświęca dla przeglądania się w lustrze. Doszedł do tego przekonania, że 70-letnia kobieta przeglądała się w tym okresie w zwierciadle ni mniej ni więcej jak tylko przez 6000 godzin. Do tego rodzaju obliczenia doszedł autor oryginalnej statystyki na podstawie obserwacji własnej żony, a nadto zbierał informację w tym kierunku od innych kobiet z różnych sfer i zawodów. W ten sposób stwierdzono, że do 6 lat bardzo mało dziewcząt interesuje się zwierciadłem i dopiero od 6 do 10 lat wylańnią się zamilowanie do lustra, któremu poświęcają przeciętnie do 7 minut dziennie. Do 15 lat ilość czasu zmarnowanego przy lustrze dochodzi dziennie do kwadransu, a do 15 do 20 lat najmniej od 22 do 30 minut. Licząc przeciętnie czas zmarnowany przed lustrem, na podstawie powyższego zestawienia, dochodzi się do tego rezultatu, że 70-letnia dama zużytkowuje na ten cel najmniej 6000 godzin. Gdyby za podstawę obliczenia zechciano wziąć kobiety innych krajów.

Targi remontowe

odbędą się w roku bieżącym według rozporządzenia Ministerjum Spraw Wojskowych w następujących miejscowościach:

1. Puck	pow. Puck	d. 6 września o g.	11.00
2. Kartuzy	„ Kartuzy	„ 7	„ 11.30
3. Kościerzyna	„ Kościerzyna	„ 9	„ 11.00
4. Skórcz	„ Starogard	„ 10	„ 10.00
5. Silno	„ Chojnice	„ 12	„ 10.00
6. Tuchola	„ Tuchola	„ 13	„ 10.00
7. Terespol	„ Świecie	„ 14	„ 11.30
8. Sępólno	„ Sępólno	„ 15	„ 11.00
9. Działdowo	„ Działdowo	„ 19	„ 13.30
10. Brodnica	„ Brodnica	„ 20	„ 10.00
11. Jabłonowo	„ „	„ 21	„ 10.00
12. Kowalewo	„ Wąbrzeźno	„ 22	„ 10.00
13. Kornatowo	„ Chełmno	„ 23	„ 10.00
14. Grudziądz	„ Grudziądz	„ 24	„ 9.00

Przedstawiający konia na targach remontowych, musi mieć zaświadczenie od wójta, że gmina, z której koni pochodzi jest wolna od zarazy. Żądane zaświadczenie może być wystawione wspólnie dla wszystkich koni pochodzących z jednej gminy i przedstawionych komisji remontowej.

Przewodniczący Komisji Remontowej będzie zakupował konie za gotówkę i na czeki.

Zgodnie z uchwalonym budżetem Ministerjum Spraw Wojskowych zakupi w roku 1927 tylko 2845 koni.

Zakupywane będą konie od 3 i pół do 6 lat, pochodzenia szlachetnego (rasowe) kategorii dobre, bardzo dobre i wybitne.

Dodatek hodowlany, ustalony na rok 1927 w wysokości 10% ceny szacunkowej, **będzie wypłacony tylko na podstawie świadectw własnego chowu** zaświadczonej przez

- a) kierowników stad
- b) Izby Rolnicze,
- c) instytucje hodowlane.

Ponadto do końca 1928 roku w drodze wyjątku będą uznawane za prawomocne zaświadczenia wójtów.

W roku bieżącym, ze względu na ograniczenia budżetowe, zakup odbywać się będzie od hodowców.

Nabywanie koni od handlarzy i pośredników, pod jaką to byłoby postacią, jest absolutnie wzbronione.

Jak w roku poprzednim tak i w roku 1927 będą przyznawane dyplomy na odznaczenia hodowców medalami: złotym, srebrnym i brązowym za specjalne zasługi, położone na polu remontu. Odznaczenia te będą wręczone przez specjalną komisję, podobnie jak w roku 1926 na wnioski przewodniczących komisji remontowych.

Przeciętną cenę remontową ustalono w wysokości 965 zł, z tem, że cena maksymalna za konie wybitne wynosić będzie 1600 zł.

Ceny rozumieją się za konie 3-letnie urodzone przed 1. VI. 24 r. i za wybitnie dobrze rozwinięte egzemplarze urodzone po 1. VI. 24 r., oraz za konie w wieku od 4—6 lat. —

Dla koni artyleryjskich ceny rozumieją się za konie urodzone w 1924 r. i starsze do lat 8-ciu.

Do powyższych cen należy doliczyć 10% dodatku hodowlanego. —
Pomorska Izba Rolnicza.

Bezrobocie na pomorzu zwiększa się stale.

Bezrobocie na Pomorzu stale się zmniejsza. Liczba bezrobotnych w porównaniu z ubiegłym tygodniem zmniejszyła się o 129 osób, przyczem obecnie bezrobocie na Pomorzu przedstawia się w obwodach Państwowych Urzędów Pośrednictwa Pracy następująco: Państwowy Urząd Pośr. Pracy Toruń 1.023. Państwowy Urząd Pośr. Pracy Grudziądz 976, Państw. Urząd Pośr. Pracy Tczew 342, Ekspozytura Państw. Chojnice 108, Ekspozytura Państw. Wejherowo 255, razem 2.704 bezrobotnych.

Statek „Lwów“ udaje się w podróż.

Dnia 20 bm. statek szkolny „Lwów“ wyrusza w drugą w tym roku, dłuższą podróż. Tym razem na południe. „Lwów“ uda się do wysp Madery i wysp Azorskich, poczem w drodze powrotnej zawinie do któregoś z portów francuskich. Podróż „Lwowa“ będzie trwała 12 tygodni czyli, że powrót do Gdańska nastąpi w pierwszej połowie października. „Lwów“ zabiera na swój pokład 100 uczniów i kandydatów szkoły Morskiej w Tczewie, razem z załogą i oficerami 145 osób. 30 uczniów wydziału mechanicznego szkoły wraz z instruktorami odbywa praktykę morską na „Warcie“, która przeznaczona jest do przewożenia towarów z Gdańska na morze Śródziemne.

Nowy krążownik polski.

Rząd polski nabył od rządu francuskiego zdeklaszony krążownik „l'Entrecasteaux“, pojemności około 8000 tonn. W chwili obecnej, załoga wysłana przez naszą marynarkę wojenną po okręt, przybyła już do Francji — powrotu jej do Gdyni, możemy oczekiwać już w początkach sierpnia.

Nowy krążownik będzie przeznaczony na pomieszczenie szkoły podoficerów marynarki, która zostanie

w ten sposób przeniesiona ze Świecia do Gdyni. Nowe warunki, w jakich znajdzie się szkoła, pozwolą marynarzom nie tylko na studia teoretyczne, lecz dzięki też możliwości korzystania z urządzeń okrętowych, zwiększą też możliwość praktycznego zaznajomienia się z życiem na morzu.

Krążownik został nabyty na kredyt za cenę bardzo niską.

Turyści szwedzcy przybywają do Polski.

Gdańsk. Do portu gdańskiego przybywa olbrzymi statek pasażerski „Drottningholm“, na pokładzie którego znajduje się 500 turystów Szwedów i Amerykanów. Między Szwedami incognito znajduje się premier Szwecji oraz kilku ministrów. Turyści mają zamiar zwiedzić Gdańsk, Sopoty, a potem wyjechać do Polski.

Następca tronu angielskiego przybędzie do Zakopanego?

Zakopane. W bieżącym sezonie przybyć ma do Zakopanego, przy sposobności zamierzonej podróży po Polsce, ks. Walji, następca tronu angielskiego. Zamierzony przyjazd dostojnego gościa do letniej stolicy Polski, budzi wielkie zainteresowanie.

Wynalazek Polaka w dziedzinie lotnictwa.

Inż. Kopczewski z Warszawy opracował interesujący plan budowy metalowego płatowca własnego pomysłu. W odróżnieniu od dotychczasowych, płatowiec wynalazku inż. Kopczewskiego posiadać ma hamulec, który pozwoli na dokonywanie lądowań na małej i nierównej powierzchni. Turbina gazowa samolotu odznacza się lekkością i wielką wydajnością, może bez obawy funkcjonować w atmosferze nasyconej parą wodną (chmury), a co najważniejsze spala przy równej wydajności 1/5 paliwa, którą zapotrzebowują inne obecnie używane silniki. Turbina może być pędzoną naftą i terpentyną. Sprężone powietrze czerpie ona nie z atmosfery, a ze specjalnego rezerwuaru, co pozwala samolotowi wzniesić się na znaczną wysokość.

Projekt inż. Kopczewskiego zyskał aprobatę specjalnej komisji techniczno-wojskowej, która uznała wielkie korzyści, jakie wynalazek oddać może obronie narodowej. Obecnie zwrócił się inż. Kopczewski do p. Prezydenta Rzeczypospolitej z prośbą o pomoc w sfinansowaniu budowy samolotu. Budowa dokonana będzie zapewne w zakładach p. Arkuszeńskiego.

Natychmiast po wykończeniu samolotu inż. Kopczewski zamierza podjąć na nim lot w celu pobicia rekordu wysokości, długości lotu i czasu.

zwłaszcza romańskich, to okazałoby się, że ilość zmarnowanego przed lustrem czasu byłaby w tym wieku daleko wyższa, aniżeli w Szwecji.

Post przywraca młodość robakom. — A może i ludziom?

Szczęśliwie są istotnie niektóre robaki: mogą one przy pomocy ścisłego postu powrócić do stanu wczesnego dzieciństwa i rozpocząć ciągle na nowo egzystencję, wymazując całkowicie przeszłość.

Przywilej ten, godny zazdrości ludzkiej, posiadają robaki wirujące, tak zwane wirki z gromady płaszczaków. Żyją one przeważnie w wodzie; są bardzo rozbójniczo usposobione. Pod wpływem jakiegokolwiek niebezpieczeństwa, posuchy i t. d., zdolne są rozpaść się na kawałki, poczem zrastają się z powrotem na całkowite zwierzątka.

Ze stworzeniami temi zrobiono ciekawe doświadczenia, które wykazały, iż robak taki, miary 25 milimetrów przy pomocy ścisłego postu zmniejsza się stopniowo, dochodząc do 6 milimetr., poczem zaczyna nowe życie i zachowuje się zupełnie tak, jak robak-niemowle tej samej wielkości. Zwierzątko to przeistoczono nie tylko wydaje się młode, lecz jest niem w rzeczywistości: na nowo odżywiane rośnie stopniowo i staje się młodzieńcem, przechodząc przez te same stadia, przez jakie przechodzi każda istota w stanie rozwoju.

Najciekawszym jest to, że ta kuracja odmładzająca może być rozpoczynana na nowo w nieskończoność, z tym samym zawsze rezultatem i do tego stopnia, że taki płaszczak poddawany starannie i drobiazgowo temu eksperymentowi przeżywa nieraz 20 egzystencji.

Jest rzeczą wiadomą, że ścisła dieta dokonuje cudów również w organizmie ludzkim.

Olbrzymią fortunę zrobiłby niechybnie uczonej, który wynalazłby genialną kurację, umożliwiającą człowiekowi przeżywanie coraz to nowiej młodości na wzór robaków wirujących.

Przerwany spoczynek niedzielny.

Sławny pianista Busoni niedawno zmarł w Berlinie, grał raz na koncercie w Montreal w Kanadzie i to w niedzielę. Z tego powodu miejscowy „Związek dla święcenia niedzieli“ wytoczył przeciw niemu skargę o naruszenia spoczynku niedzielnego i zażądał ukarania winowajcy.

Sędzia przesłuchuje jako świadka urzędnika policji, który służbowo był na sali w czasie koncertu i pyta, co tam się działo.

— Nic innego, tylko jakiś pan grał sam na fortepianie — odpowiedział zapytany.

— A czy skarżył się kto na jego grę?

— Nie, tylko mnie się wydawało, że grał za głośno.

Sędzia przesłuchuje innego świadka.

— Czy koncert ten nie przypominał może gry kościelnej na organach?

— Tego nie mogłem stwierdzić — odpowiada na to zapytany — bo zaraz na początku usnąłem.

— Zatem nie było zakłócenia spoczynku niedzielnego — zawyrokował sędzia i uwolnił artystę od odpowiedzialności.

NASZ PRZYJACIEL

Dodatek do „Drwęcy“.

Rok IV.

Nowemiasto, 23 lipca 1927.

Nr. 28.

EWANGELJA

napisana u św. Mateusza w rozdz. VII. w. 15—21.

Onego czasu rzekł Jezus uczniom swoim: Strzeżcie się pilnie fałszywych proroków, którzy do was przychodzą w odzieniu owczym, a wewnątrz są wilcy drapieżni; z owoców ich poznacie je. Izali zbierają z ciernia jagody winne, albo z octu figi? Tak wszelkie drzewo dobre owoce dobre rodzi: a złe drzewo owoce złe rodzi. Nie może drzewo dobre owoców złych rodzić, ani drzewo złe owoców dobrych rodzić: wszelkie drzewo, które nie rodzi owocu dobrego, będzie wycięte i w ogień wrzucone. A przeto z owoców ich poznacie je. Nie każdy, który mi mówi: Panie! Panie! wnijdzie do królestwa niebieskiego; ale który czyni wolę Ojca mego, który jest w niebiesiech, ten wnijdzie do królestwa niebieskiego.

I dzisiaj są fałszywi prorocy, po czem ich poznać?

W starym już Zakonie bywali fałszywi prorocy, o których tak mówi P. Bóg u Jeremiasza: Nie posyłałem proroków, a oni biegali; nie mówiłem do nich, a oni prorokowali: za czasów Apostołów również zjawiali się mężowie mówiący przewrotności, aby odwiedli uczenie za sobą; przed przyjściem Antychrysta przepowiada P. Jezus, że powstaną fałszywi Chrystusowie i fałszywi prorocy, a nawet i czynić będą znaki wielkie i cuda, oczywiście fałszywe tylko. Cóż dziwnego, że plemię to wyginąć nie może i że co jedni giną, rychło inni na ich miejsce powstają. Nie brak ich w tych naszych czasach. Bo jak fałszywe pieniądze trafiają się obok prawdziwych, i owszem nikomu by na myśl nawet nie przyszło robić pieniądze fałszywe, gdyby nie było prawdziwych, tak też pojawianie się fałszywych proroków w niczem nie osłabia tej prawdy, ale przeciwnie potwierdza ją, że są i muszą być opowiadacze prawdy i wyroków Bożych prawdziwi, t. j. rzeczywiście od Boga posłani. Fałszywych proroków słusznie P. Jezus

Przechwycenie przemytników.

Lidzbark. Dzielna nasza policja znowu przechwyciła przemytników. W sobotę zauważył posterunkowy Krzywiński furmankę jednokonną, ciężko naładowaną na drodze z Ciorza do Bełku. Widząc niełitościwe zنعanie się woźnicy nad koniem, przystąpił do woza i zbadał ładunek, stwierdzając, że na wozie znajdują się cztery worki tytoniu ogólnej wagi przeszło 2 ctr. Na pytanie skąd tytoń pochodzi, oświadczył właściciel furmanki rolnik Wincenty Trzyński z Bryńska, że takowy odebrał od rolnika Łady z Murawek pow. działowskiego, który tytoń przemycał, a przeznaczony był dla żyda Makowskiego ze Starego Zielunia. Jest to w krótkim stosunkowo czasie drugi wypadek ujęcia przemytników. Tytoń obłożono aresztem.

Nieszczęśliwy wypadek na ćwiczeniach.

Grudziądz. Dnia 19 bm. przed południem podczas strzelania ćwiczebnego z karabinów na strzelnicy w Grudziądzu zabity został kapral Karaszewski, skutkiem własnej nieostrożności. Karaszewski otrzymał strzał w głowę, kula przebiła helm i utkwiała w mózgu, powodując natychmiastową śmierć. Władze wojskowe i sądowe prowadzą dochodzenia celem stwierdzenia okoliczności śmierci.

Śmierć 2 osób od porażenia słonecznego w Gdańsku.

Gdańsk. W ostatnich dniach przeszła nad Gdańskiem fala upałów, która pociągnęła za sobą ofiary w ludziach. W sobotę zmarły od porażenia słonecznego dwie osoby.

Z dalszych stron Polski.

Pomnik Sienkiewicza w Bydgoszczy.

Bydgoszcz. Spizowa postać Sienkiewicza oraz dwa symboliczne orły są już na miejscu i zostaną niebawem umieszczone na sokole pomnika. Z Krakowa przybył p. prof. Laszczka, aby osobiście kierować pracami przy ustawianiu spizowych części pomnika.

Według powszechnej opinii, pomnik będzie bardzo piękny i oryginalny. Zdaniem znawców, będzie to jeden z najpiękniejszych pomników w Polsce w ogóle. Uroczystość odsłonięcia pomnika, do której przygotowano się w pełnym toku, zapowiada się niezwykle okazale. Odsłonięcie pomnika odbędzie się 31 bm., w którym weźmie udział Prezydent Rzplitej. Uroczystość odsłonięcia rozpocznie się punktualnie o godzinie 12 w południe. Dla delegacji zamiejscowych przewidziane są specjalne miejsca w pobliżu pomnika. Dla publiczności — trybuny.

Wieczorem odbędzie się w Teatrze Miejskim koncert kompozytorski Nowowiejskiego i Dołyckiego, poczem w Salach Hotelu pod Orłem raut z udziałem słynnych artystów: Kiepury, profesora Burkatha i profesora Jankego.

Uderzenie tłka parowozu zabiło kobietę.

Inowrocław. W tych dniach wydarzył się na odcinku kolejowym między Inowrocławiem a Mątami nieszczęśliwy wypadek na torze kolejowym, którego ofiarą padła 56-letnia Marjanna Wiśniewska, robotnica, zamieszkała w Inowrocławiu.

Wiśniewska wybrała się w godzinach porannych na robotę w polu; przed południem spadł ulewny deszcz, wobec czego pospieszyła wzdłuż toru najbliższą drogą do Inowrocławia. Wskutek gwałtownej ulewy i ogromnej wichury, nie doszła do zjazdu się pociągu, zdążającego z Mątów do Inowrocławia i dopiero w ostatniej chwili doszedł ją turkot maszyny. — Było jednak już za późno; tłok parowozu uderzył nieszczęśliwą z boku w twarz, zwalając ją z nóg. Wiśniewska padła bez przytomności na nasypie, staczając się do rowu; tam też znaleziono ją już martwą.

Torturowane dziecko przez potworną żebzaczkę.

Warszawa. Życiem wielkich miast wstrząsa co chwilę jakieś oryginalne samobójstwo lub krwawe morderstwo. Zdarzają się jednak wypadki, na które ze względu na ich okrutność, nie można wprost znaleźć nazwy. Oto ostatnio „Polska Zbrojna” w swym wstępnym artykule pisze: Na ul. Brackiej w pobliżu Alei Jerozolimskich, stała pod murem żebzaczką z płaczącym dzieckiem na ręku. Przechodząca wówczas ulicą p. K. podeszła do żebzaczkę, chcąc jej ofiarować datek, zainteresowała się przytem dzieckiem, które przewiązane miało oko brudną szmatą. Żebzaczkę nie umiała wytłumaczyć cierpienia dziecka, a gdy p. K. nie przestawała nalegać, żebzaczkę poczęła się mieszać, i gdy większa grupa przechodniów zaintrygowanych tą sceną, się zatrzymała, żebzaczkę okazywać poczęła wyraźnie zaniepokojenie i zmieszanie. Pani K. zdarła wreszcie szmatę z oczu przeraźliwie krzyczącego dziecka. Ujrano wówczas rzecz potworną, zupełnie niespodziewaną. Na przekrwawionym, zapuchniętym i zażawionym oczku umieszczona była skorupa od orzecha włoskiego, a w niej duży pajak. Pajak ten wżerał się w oko dziecka! Kobięcie-potworowi, która dziecko trzymała na rękach, chodziło o to, aby dziecko płakało i do tego celu użyła tak wymyślnej, okropnej tortury. Potworność powyższa fakt, że żebzaczkę ta jest podobno matką torturowanego dziecka. Oczywiście aresztowano ją. W Warszawie tego typu żebaczek jest cały legion, które z wynajętymi dziećmi na rękach zatrzymują się na najruchliwszych punktach miastach i płacząc niemowląt wzbudzają litość przechodniów.

Ostatnie wiadomości

Pogłoska o przesunięciu na stanowisku wice-ministra Skarbu. — Sprawa zatargu min. Romockiego z kolejarzami. — Pos. Thugutt wstępuje z powrotem do Wyzwolenia?

Warszawa, 22. 7. Mimo kilkakrotnych de-
menti w kołach zbliżonych do min. Skarbu utrzymuje się pogłoska, iż wiceminister Skarbu Góra, przejdzie w najbliższym czasie na stanowisko prezesa jednej z izb skarbowych. Jako następcą na stanowisko wiceministra skarbu upatrywany jest dyr. departamentu min. skarbu Grudziński.

Pomiędzy min. Komunikacji a delegacją kolejarzy na dzisiejszy dzień zwołany został zjazd okręgowy, który zadecyduje o dalszych metodach akcji. Jak dotychczas nastroje strajkowe nie dominują.

Na wczorajszym posiedzeniu Zarządu Zawodowego Związku Maszynistów Kolejowych powzięta została rezolucja zawierająca ostry

protest przeciwko zachowaniu się min. Romockiego wobec delegacji pracowników kolejowych. Rezolucja solidaryzuje się z innymi związkami robotniczymi i domaga się w dalszym ciągu natychmiastowej satysfakcji oraz dopuszczenia związku do współpracy do zrealizowania projektu organizacji kolejnictwa. Podobną rezolucję złożył wczoraj zjazd miejscowych organizacyj kolejowych.

Według informacji ze źródeł miarodajnych sprawa wstąpienia pos. Thugutta z powrotem do Wyzwolenia, nie jest narazie zdecydowana, jakkolwiek możliwość powrotu pos. Thugutta do Wyzwolenia jest bardzo prawdopodobną. Sprawa ta ostatecznie się wyjaśni na najbliższym zebraniu sesji nadzwyczajnej izb ustawodawczych.

Pożar od niedopałka i śmierć w płomieniach.

Warszawa. Letnisko pod Warszawą Zielonka, było widownią niezwykle wypadku. W jednym z pokojów schroniska dla wysłużonych nauczycieli i nauczycielek, 77-letnia Irena Langmanówna położyła się do łóżka i zapaliła papierosa. W ciągu palenia zasnęła, a od palącego się papierosa zajęła się kołdra, następnie pożar objął całe łóżko. Sąsiedzi stłumili pożar, stwierdzono jednak, że staruszka zadusiła się dymem.

Tragiczna śmierć w płomieniach.

Lublin. Groźny pożar wybuchł onegdaj w osadzie Baranówek. Mimo energicznej akcji pięciu okolicznych straży ogniowej spłonęło sześć nieruchomości. W płomieniach zginęła również kobieta, z dzieckiem, która zatrzymała się w płonącej chacie, chcąc ratować znajdujące się na strychu pieniądze. Straty obliczają poszkodowani na przeszło 50.000 złotych.

Kącik sportowy.

Dzień sportu.

Lubstynek. Ubiegłej niedzieli obchodził Lubstynek miłą uroczystość. Oto staraniem kierownika szkoły p. Bernarda Ostrowskiego urządzono „Dzień Sportowy”, w którym wzięła udział młodzież męska i żeńska tej szkoły.

Zawody odbyły się na dużym, trawiastym dziedzińcu, użyczonym gościnnie przez p. Mejkę, a rozpoczęły się rzutem małą kulą żelazną. Zwyciężył w drużynie chłopców: I. Alfons Mejka, II. Rykaczewski, III. Brunkau, w drużynie dziewcząt: I. Władysława Mejkówna, II. Mundtówna, III. Raszowska. W skoku wdał najlepszymi okazali się ci sami uczniowie: I. Mejka, II. Rykaczewski, III. Brunkau, a z dziewcząt I. W. Mejkówna, II. Raszowska, III. Mundtówna.

Potem dwie drużyny szkolne: „Legja” z zielonemi przepaskami i „Polonja” z liljowemi, rozegrały pomiędzy sobą mecz hokejowy. Hokej jest grą bardzo stosowną dla młodzieży szkolnej, ponieważ trzeba się dobrze nabiegać, a przytem bardzo zęcznie toczyć i podbijać małą skórzaną piłkę, aby zmylić przeciwników i zdobyć bramkę. O przybory do gry, t. j. zakrzywione u dołu kije łatwo się postarać, a piłkę można też sporządzić samemu, lub kupić niedrogo. To też tuż dzieci szkolne poznawszy hokeja, uprawiają go bardzo chętnie, a nawet z zamiłowaniem. — W meczu zwyciężyła drużyna „Legja”, zdobywając dwie bramki, przeciwko jednej bramce „Polonji”.

Po zawodach rozdano pamiątkowe odznaki zwycięzcom i uczestnikom gry.

Zaraz po zawodach młodzieży szkolnej stanęli do walki sportowej członkowie tej drużyny Tow. Powst. i Wojaków, którzy przybyli na boisko przy dźwiękach orkiestry, z prezesem p. Ługiewiczem i komendantem p. Maciołkiem na czele.

Zawodników podzielono na dwie grupy stosownie do wieku. W grupie młodszych zwyciężył w rzucie większą kulą: I. Mejka Bronisław, II. Zakrzewski, III. Raszowski, w grupie starszych I. Józefowicz, II. Gross, III. Upaczewski. W rzucie granatem trzonowym biorą udział tylko starsi: I. Józefowicz, II. Gross, III. Zawrocki. W biegu na przełaj w grupie starszych zwyciężył Zawrocki, w młodszych Zakrzewski.

Pozatem członkowie Tow. Powst. i Woj., którym podobał się bardzo hokej, ustawili naprzecde dwie drużyny, rozegrali próbny mecz, zakończony wynikiem 3:1.

Po dokonaniu przez fotografa p. Szrama z Lubawy kilku zdjęć, udała się starsza młodzież do sali p. Mejki, gdzie przy dźwiękach orkiestry bawiono się ochoczo do rana. Zawodom przyglądali się mieszkańcy Lubstynka ze sołtysiem p. Raszowskim na czele, tudzież goście przyjezdni.

Tut. oddział Tow. Powst. i Woj. założono niespełna przed miesiącem, a już mamy dowód żywotnej działalności jego, przez współudział w „Dniu Sportowym” młodzieży. Za to należy się podziękować p. Kierownikowi szkoły, jak i Zarządowi Tow. Powst. i Woj. —

Widz.

Ostatnie wiadomości polityczne.

Pogorszenie stanu zdrowia min. Zaleskiego.

Warszawa, 19. 7. W stanie zdrowia ministra spraw zagranicznych Zaleskiego nastąpiło pewne pogorszenie. Na skutek komplikacji, która w czasie przebiegu choroby wywiązała się na tle malaryjnym. Stan zdrowia min. Zaleskiego wymagać będzie dłuższej kuracji.

Litewskie stacje podsłuchowe na granicy polskiej.

Wilno. Na terenie przygranicznym Litwini rozpoczęli budować telefoniczne stacje podsłuchowe, które mają na celu odbiór telefonogramów ze strażnic obwodowych K. O. P. do kompanji. Dwa takie aparaty zostały już przez oddziały łączności KOP. zauważone.

Zgon Prymasa Węgler Kardynała Czernocha.

Dnia 13 bm. zmarł w Ostrzygonie (Gran) Ks. Kardynał Czernoch, Arcybiskup ostrzygowski, Prymas Węgier.

Przyjaciele polityczni mordcami ministra?

Londyn. Ciekawe rewelacyjne wynurzenia podaje jeden z dzienników londyńskich. Dziennik ten twierdzi, że zamachowca szukać należy wśród przyjacieli zamordowanego ministra, albowiem wśród sympatyków jego, znajdowało się dużo osób, odnoszących się z powodów świetnej kariery politycznej O'Higginsa niezłownie względem niego. Wynurzenia te wywołały w kołach politycznych Anglii zrozumiałą sensację. Odczekać należy wobec tego ostatecznego wyniku śledztwa.

Nowy zamach stanu w Chinach.

Szanghaj, Donoszą z Hankou, że generał Ho-Chien dokonał zamachu stanu przeciwko komunistom i zajął Ha-Niang i Hankou, łącznie z linjami kolejowymi oraz innymi punktami strategicznymi w najbliższej okolicy.

Polak zwyciężca na międzynarodowych regatach w Gdańsku.

Gdańsk, 19. 7. Na wczorajszych międzynarodowych regatach odniósł zwycięstwo na jedyńkach Włodzimierz Długoszewski, polak, bijąc swego przeciwnika Budnicka o pół łodzi. Długoszewski otrzymał w nagrodę puchar związku niemieckich towarzystw wioślarskich na terenie w. m. Gdańska.

Prośba o ofiary na ziemię dla Drzymały.

Odezwa Związku Obrony Kresów Zachodnich o zaofiarowanie przez naród ziemi dla Drzymały, szerokiem echem odbiła się w całej Polsce, budząc wszędzie zrozumienie dla niezbędności nagrodzenia sierniężnego bojownika z pruskim zaborcą. Na czoło ofiarodawców wysunął się p. prezes Banku Polskiego Karpiński szczerze składając złotych 200, —, za które mu składamy serdeczne „Bóg zapłać” w nadziei, że jego piękny przykład zachęci dotychczas obojętnych. Składki prosimy kierować pod adresem Dyrekcji Związku Obrony Kresów Zachodnich Poznań ul. Fredry 7 lub na konto czekowe w P. K. O. nr. 203. 184.

Ruch towarzystw.

Nowemiesto. Tow. Spiewu „Harmonja” Nowemiesto, urządza w niedzielę, dnia 24 bm. swą letnią wycieczkę drabnikami do lasu w Białejgórce. Wyjazd o godz. 1-szej w południe z rynku. W lesie odbędzie się koncert, występy chorowe, strzelanie do tarczy i różne niespodzianki, na którą zaprasza się Szan. członków czynnych, nieczynnych i gości.

Zarazem zapasza się sąsiednie Koła Spiewackie. Cześć Pieśni! Zarząd.

Gielda zbożowa w Poznaniu.

Notowanie oficjalne z dnia 20. 7.

Zyto	51.00—52.00
Pszenica	50.50—53.50
Jęczmień	46.00—48.00
Owies	40.50—41.50

Kurs dolara.

Warszawa, 22. 7. Dolar 8.91. Tendencja spokojna.

Za redakcję odpowiedzialny: W. Stawicki w Nowemiedole.

Podziękowanie.

Za tak liczne kwiaty, wieńce i szczerze wyrazy współczucia z powodu bolesnej straty naszej najukochańszej najstarszej córki s. p.

Wiktorji Kamińskiej,
uczenicy szóstej klasy szkoły Wydziałowej w Nowemście,

składamy Szanownemu Obywatelstwu miasta i powiatu, a przede wszystkim Przewielebnemu Duchowieństwu, Pani nauczycielce Godce, która zorganizowała tak liczny orszak pogrzebowy, składający się z uczniami szkoły wydziałowej, Szan. Nauczycielstwu, Koleżankom i Panom którzy ją zanieśli do kościoła i do grobu oraz rodzinie na tej drodze najserdeczniejsze

„Bóg zapłać“!

Janostwo Kamińscy.

Nowemście, dnia 21. lipca 1927 r.

PRZYMUSOWA LICYTACJA.

We wtorek dnia 26-go b. m. o godz. 12 w południe sprzedawać będą w Lubstynku u p. Heleny Chojnackiej za gotówkę najwięcej dającym:

1 rower (Weltrad Nr. 52747)

2 morgi żyta na pniu

za o godz. 12 i pół sprzedawać będą w Lubstynku u p. Karola Sendackiego

1 surdut.

Nowemście, dnia 21-go lipca 1927 r.

Najdrowski, egzek. pow.

Smołę dest., papę dachową, lepnik, cement portlandzki, wapno w kawkach, trzcinę sufitową, kredę spławianą, gips, karbolineum, żelazo sztabowe, podkowy, lemiesz, odkładnie, druty do plotów, konwie do mleka, centryfugi, okucia i zamki w różnych gatunkach, kafle i wszelkie przybory do pieców kaflowych

po cenie po najniższych cenach

W. Serożyński, Nowemście,

Rynek skład żelaza Telef. 69

PRIMA SMOŁĘ

kamienną destylowaną po cenach bezkonkurencyjnych,

lepnik, papę, cement, wapno, karbolineum, smołę drewnianą, tragarze w wszelkich długościach i szerokościach, kafle do pieców tylko pierwszorządny towar i przybory do takowych. - - Grabie konne w różnych wielkościach, centryfugi, konwie do mleka i wszelkie maszyny rolnicze. - Części zapasowe do żniwiarek i kosiarek wszelkich systemów poleca po dotąd niebywałych cenach i warunkach

N. Ewertowski, Nowemście

Rynek Telef. 66.
Najstarszy i jedyny specjalny handel żelaza, maszyn, sprzętów rolniczych i domowych na miejscu.

Proszę zwrócić uwagę i przekonanie się

Proszę zwrócić uwagę i przekonanie się

Wirówki „Alfa-Laval“

z licznikiem obrotów oraz kompletne urządzenie mleczarni i wszystkie rezerwowe części polecam na 10 miesięczne odpłaty. Zaznaczam, iż wirówki Alfa-Laval są zrobione z najlepszego materiału i dlatego niepsują się tak prędko jak inne. Fabryka daje 30-letnią gwarancję. W odeiganiu śmietany są nieprześcignięte. Wirówek Alfa-Laval mam duży wybór na składzie

I. Wygocki, Nowemście,
zastępca Tow. „Alfa-Laval“.

KOSY

ręczne kute Pleszewianki i „Kościszko“ w różnych długościach, pierwszorządny wyrób. Na każdą kosę udziela się gwarancję.

N. Ewertowski, Nowemście

Telefon 66. handel żelaza Telef. 66.

Wapno Nawozowe

mielone, w ładunkach wagonowych i w mniejszych partjach z naszych składnic, oraz wszelkie inne nawozy sztuczne, poleca

„ROLNIK“ w LUBAWIE

Telef. 39. Telef. 39.

REKLAMA jest dźwignią handlu

za anons opłaca się raz tylko! — klientelę zyskuje się na zawsze!

ogłaszajcie w „DRWĘCY“

idealny proszek do prania

CENTRYFUGI „KRUPP'A“

stoją dziś na pierwszym miejscu!

Bo posiadają wszelkie zalety nowoczesne, najostrej odłuszcza, są zbudowane z najlepszego materiału, gusztalu i bronzu i wszystkie tryby chodzą w oleju, dlatego w użytku są bardzo trwałe, na co daje się długoletnią gwarancję.

Poleca na dogodnych warunkach ze składu:

WŁ. CZAJKOWSKI, LUBAWA-POMORZE
SKŁAD ŻELAZA.

POLECAM

papę
smołę la
cement
wapno
lepnik
wszelkie okucia do okien i drzwi
sprzęty domowe
łańcuchy

Także wirówki „Westfalja“
wyrób pierwszorządny znany z jakości na odpłatę do obmówienia. - Cena fabryczna.

Teodor Tysler, Lubawa.

REKORD

na miesiąc lipiec

poleca

„Drwęca“ Drukarnia i Księgarnia.

Zgubiłem

we wtorek dnia 19. lipca w południe w drodze Murawki - Mała Turza - Cibórz

wiatrówkę

(Luftbüchse) Za wynagrodzeniem uprasza się zwrócić do eksped. „Głosu Lidzbarskiego“ w Lidzbarku.

Podaję do wiadomości, że od 1-go sierpnia począwszy przyjmuję

PANIENKI

w naukę kroju damsko-akademickiego.

W. TOFFELÓWNA,
mistrzyni damsko-krawiecka.
Lubawa, Gdańska 36.

Szukam dzierżawy

gospodarstwa

od 40 do 50 mórg. Kto, wskaże ekspedycja „Drwęcy“.

Jeglja.

W niedzielę, dn. 24. bm. po południu urzędują Kółko Rolnicze wycieczkę oraz

przedstawienie amatorskie.

O chlebie i wodzie

Po przedstawieniu ZABAWA TANEZNA.

O liczny udział prosi Zarząd.

Poszukuję od zaraz uczciwej

służącej

Nauczycielowa

Koczorowska, Bratjan.

Poszukuję posady jako

szofer

od zaraz lub później. Zgł. do eksp. „Drwęcy“.

Poszukuję od 1. sierpnia

służącej

Żuralski, Skarliniek.

siarczka

bardzo tanio na sprzedaż.

Lahfeld, Lubawa.

korzystnie sprzedać jakikolwiek interes, gospodarstwo, rolę lub domostwo niech ogłasza w

„Drwęcy“

Formularze

poleca

Księgarnia „Drwęcy“ Lidzbark